

САНА ОЛОХ

ЧУРАПЧЫ
УЛУУХУН
ХАБЫАТА

ХАБЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 130 (7515) + 1993 сыл. Сэттиннь 2 күнэ. Олтуорунньук + Сманата 25 солкуобай

Михаил Николаев Федерация Сэбиэтин депутатыгар кандидатынан ааттанна

Алтынньы 25—26 күн-нэригэр «Алданзолото» акционернай компания «Алма» старателлар артыалларын (Нерюнгри к.) «Якутскэнерго» холбоһук Хотугу элэктрическэй ситимнэрин, инбэлиттэр доруобуһаларын чөлүгэр түһэрэр республикатаары Кини, «Мегнистрой» акционернай общество (Майа с.), сорох атыя колхоз-депутаттар быыбардааччыларын бөлөхтөрө Саха Республикатын Президентэ Михаил Николаевы 14 №-дээх быыбардыар уокурукка Россиянай Федерация мунньаарын Федерациятын Сэбиэтин депутатыгар кандидатынан аат-

таатылар. Тыл эппит быыбардааччылар Михаил Николаев Россия парламеныгар республика суверенитетын актыбынайдык көмүскөө, демократическай уларыта тутуулары дириктэнигэ үлэлигэ диэн эрэнэллэрин биллэрдилэр. Энергетиктар бэйэлэрин муньахтарыгар Саха Республикатын бары быыбардааччыларыгар Ыгырымы алынылар, онно Михаил Ефимович Николаев кандидатуратын ойууларынгар Саха сирин олохтоохторун ыгырдылар. Билиги бэйэбит Президентимиттэр, диэн этиллэр

Ыгырымыга, Россияй Федерация састаабыгар сувереннай государство быһымтынан республика экономикай байытын байыта бас биллинигин бөдөрөгөтүүгэ уонна государственнай тутуулар дуулуруатын баран ийэр уларыһылар мэстэлэрин көрөбүт. Рынок сыһааннаһымаларыгар кириин ыарахан кэрдикс кэмтэр Президент уонна Правительство нэһилинньэ социальнай көмүскэллэргэ курсу утуунаахтык ытталлар, бас билли сага көрүгүнэрин турурудууга, предпринимательскай үлэни тэтигин

га усулуобуйалары тэриннэллэр.

Энергетиктар бэйэлэрин Ыгырымыларыгар республика иллээх, сөлөһүү-лээх уонна иһымнылаах үлэ быһымтын-майгытын мунан хаалларыга уонна бөдөрөгөтүүгэ Президент Михаил Николаев элбэх сыратын биэрэр диэн ураты тоһоҕолоон бэлэтэтиллэр.

Алтынньы 26 күнүгэр кандидатынан туруорууга анаан республика үрдүнэ илти баттааһыны хомуйуу саадалаа, онно, биллэрин курдук, быыбардааччылар уопсай ахсаанырыттан 1 бырыһыантан итэҕэлэ суох ахсааннаах илин баттааһын хомуллуохтаах.

СИА.

УЛУУС СОНУННАРА

БААРТААХ МУҢҨА

Соторутаабыта Одьулуун нэһилиэгин олохтоохторо 17-тиэ буолан Иван Николаевич Иованин салалтатынан Бэраҕа мун-халаастылар. Кинилэр биридэ күһэрэн барыта 120 куул собону хостотулар.

Бу биридэ таһаарыһа дэлэй балык, арааһа, кэлинги сылларга улуус үрдүнэн даһаны сэдэх соҕус түбэлтэ буолуон сөп.

УЛАХАНА ВУППУТ ДА ЭРЭЭРИ...

Улууска кырымы учаастактары элэктроэнергиянан хааччыһыга үлэ ыттылыбата дивахтис хайдах да табыллыбат. Холобур, Чакыраа Эрилин Эристин аатынан таһаарыстыбаа Кустаах, Миннэлэ курдук Хонду урэх чугаһыгар баар уруккута быраһыллыбыт сайылык, кыстык алаастарга элэктроэнергия остуолбалара туруоруллан проводтара тардыллан бүтөн тураллар. Ону баара трансформатор көстүбүккэ кыһын-сайын үлэнигэр уотунан туһана иликтэр.

Оттон Одьулуунга—этинтэ арылы атын кыһал-га. Баһылай Алааһыгар эиэс элэктролиния сагар дыллан тардыллан, быһата, энергия дьаһалар истэ-ритэр киллэриллэн бөлөм, трансформатордар холбо-нон тураллар. Ол гынан баран баара-суога 1 кило-метр курдук линия ситэ

тардылабыанка тутта. Дьэ ити курдук, билинэ буолан бараа, сии бири туох эрэ итэҕэстээх-быһаастаах буолан иһэрэ баар.

ҮӨРҮҮГЭ-КӨТҮҮГЭ КЫТЫННЫЛАР

Ааспыт нэдиэлэ тийэх күннэригэр Дьоккуускайга Саха сиритер физкультурнай хамсааһын саадаламмыта 70 сылын бэлэтэһиннэ-нэ билиги улууспуттан 10 кинилээх делегация кириин кытыһа. Кинилэр ортолоругар Саха Республикатын үтүөлээх тренере К. С. Постников, спорт ветерана Д. Д. Эверстов, Саха Республикатын физическай културатын үтүөлээх үлэһитэ Е. В. Пудов, спорт маастара, маа тардыһыһыгар республика абсолютнай чемпиона С. С. Алексеев, «Урожай» общество улуустаагы сэбиэтин председатели В. С. Дьяконов уо.д.а. бааллар.

НААРА СУОХ СЫНАЛАР

Өссө ааспыт мйга бири дьааһын ынах арытын 57 тыһ. солкуобайга көгүл атылаһыт буоллахпытна, субу күнүгэрэ 1 ки-лэ арыһыны 10000 солк. атылаһар буолуохтут. 200000 солкуобайы уур да дьааһын арыы айныа! Оттон ынах этэ, угуохтан-нын да иһигирдиннин, ки-лэтэ 3000 солк. Хайы-гыт, баарыгар байыһа.

П. СЫРОВАТСКАЯ
бэлэмнээтэ.

Болдьохтор быһаарылынылар

Саха Республикатын Кини быыбардыар комиссия РФ Федеральнай муньаарын уонна СР со-куону таһаарар «Ил Түмэн» муньаарын депутат-тарын быыбарын ахсы-нын 12 күнүгэр ытар ту-һунан уураагы млыһаа итэһинэ сүрүн дьаһал-лар календарнай быһаанын билгэртэтэ.

Дьаһалталаар бу дьыл алтынньы 25 күнүн ас-накка, Кини быыбардыар комиссияга туһааннаах уокуруктардаагы быыбар-дыар комиссиялар сас-таапарыгар бэйэлэрин этилэлэрин киллэрэллэри-гэр, сэттиннь 12 күнүгэр дьэри быыбардыар уча-астактары уонна уча-астардаагы быыбардыар ко-миссиялары тэриһэллэри-гэр, быыбардааччылар ис-пийахтарын чуолкайдаан оҥорууну түмүктүүлэри-гэр сүбэлэһинэ.

Депутатка кандидатта-ры туруоруу болдьоҕо: Россия Федерациятын Фе-деральнай муньаагар — сэттиннь 14 күнүгэр дьэ-ри, «Ил-Түмэн» муньа-агар — сэттиннь 21 күнүгэр дьэри депутатка кандидат-тары регистрациялааһын туһааннааһынан сэттиннь 19 уонна 21 күннэригэр дьэри түмүктүүлэригэр

Сылгы иттиитэ ПЛЕМ-ФЕРМА ДЬЫЛҔАТА

Субурууснай аатынан таһаарыстыба сүөһү ит-тиитигэр кэмэ ситиһил-лэрдээх. Ол курдук, сүө-һүү күһүгү уотууга республикага хас да сыт субуруучу аатырбыта-су-раһыбыта. Кэлин сылта сылгыга, оройуонга бири бастык тиксөй баа тут-тараа, бу салаага плем-фермалаахтыта.

Уруккута совхоз Болто-ногобу отделеннэ, та-һаарыстыба буолан да ба-ран, ол ферматан илдьэ олоһор. Онон бааһыһа-нан барбыттарга сылгы-нан пай биэрбэккэ элбэх сэмэни-суһаһаа көрсөр. Итиннэх урдук тэриһэ-лэриттэн уопсай ийы-кэрдик да баар, сылгыны хамсаппат туһунан.

— Букатын букуллан олоһобут. Атыттарга боу-ларыһа, таһаарыстыба-быт бири үтүө күн ыһыл-лан, бары бааһыһай боу-лан хааллахпытна көгүл курдук, — дири Кивидат учаастагы сылгыһыт-арын звенотун салайаачы А. Н. Кфремов. — Оччоту-гар сылгы эмиз пайта үл-лэһиллэн ыһыллар, бири-диннээн көрүүгэ кирир туруктаах. Оннук буолла-да, агар кырыһыттан кыргыһтар аанна барыа.

Александр Николаевич аҕа-ҕа үс

йэлэрин пайдарын эрэ хол-боон 100-чэкэ сылгылаах-тар. Атыттар биридин-лээн ылан, үксүн тутту-буттар. Кытаанааха, Сы-лаһа бааһыһай хаһааһы-тыбалара суурболоһ-отут-туу сылгыга тийэ ылан баран мэһинистэр. «Сыл-гы көрдүү бара сырытта-ха, төһө-харча, туох сыл-гылаахтарын да билбэт-тэр. Ааспыт өртүгэр звено-ларга бар да чом ылан биэрэллэр», — дири юни.

Кырдык, сылгыларын ааҕа дьүһүннээн билбэт дьон, этэ племенной үлэ-ни ыттыахтара дуо? От-тон болтоһолор сылгыла-ра кири сиринэ звенога көрүлэр. Ий ахсын от-чуот-суруллар. Күн бүгүн 960 сылгылаахтар, ол ий-гэр 437 биллээхтэр. Баа-һыһайдарга уонна сүрүн-нээн пенсионердарга пай-га биэрэннэр ынах сүөһү-лэра лаппа адыһабыт. Сылгыга пайдарын эмиз ынах сүөһүнэн ситэрэр са-лааһахтар эбит. Ол хай-дах-туох быһаарыһаага биллибэт. Сылгыны би-линиттэ хамсаппат бы-лааннаахтар. Арай эти маасабай туттарыга 262 убаһа өлөрүллүөхтөөх.

Кэлин икки сылга ку-лун деловой тахсыта мөлөх Ааспыт өртүгэр 72 бырыһыантан түсүт байылаа былырын уон-

на быыл намтаппыттар. 100 биэттэн 66 кулууну ылыттар. Итинки дьыл мөлөөһүнэн, аһылык суо-буһан быһаараллар.

Сылгыһыттар бары — хаһыс да сылларын идэти-йэн үлэһиттэр. Опытаах дьон Онон көрүү-истин, сылгылаһы өртүгэр эн-чии булбаккын. Баала-рыттан сылдын көрөдөр. «Дьыл эрдэ кэпэн хаһы-та суох буолта былырын, онно эбии от аһылык кэм-чи этэ. Ырыһан биэт-тэн туох төрүөсэ кэлиэ. Хата саас трактор биэрэннэр, суол талэн, от ыһан аһатан өрүһүмү-пүт», — диһилэр сылгыһыт-тар. Ол үрдүнэн өлүү суох буолбатаа. Ол нэһин да салтанар. Кыадал звено-тугар 17 сылгы көнү-нэ өлбүт. Кулуһаһыһа хаһа да сылааһар маас-сабай.

Көрдөрүү мөлөөһүнэ сылгыһыттар дохуоттары-гар охсор. Үчүгэйэ, буол-лар, убаһанан эбии төлө-бүр ыһахтара, хамсаа-эбии аахтарыахтара хаал-быт. Ыһаһа, ыһастарын сөтүбүттар. Оттон сүрүн хамнастара оклад эбит, оной тулунтаһаллар. Ол улаатан-улаатан 20 тыһ. солк. тиийбит. Урукку курдук сылаас спец-тана-һынан, сэбиэ-сэбиргали-нэ хааччыһы тохтообут.

Кылаабыһаа, иннинтэ сылгы иттиитэ хайдах хайысхаланыһа биллибэ-тэ муһналар. Олохтоох салалталара икки сылгы звенотугар анал зоотехни-штатын тутарга былаан-наабыта мэһинист. Ол кинилэрэ бүтүн таһаары-стыба сүөһүтүгэр-сылгыты-гар соҕототун хаалыт. Эмиз да биригэһири, эмиз да зоотехник, апы бил-гит таһаарыстыба дирек-торын солбуйааччы дуо-һуһаһын иһатта сүһүт. Хас буолуой.

Онон били плем-ферма дьэи ааттаналара да саарбахсыһах курдук. Анал учуот-отчуотунас мөлөөбүт. Нэһилэ 24-тээх отчуот түстэһинэ ба-һыһа курдук. Отделение-га сылгы звенота урут бири этэ кэри арахсы-быттар. Ол табыастаах дьэи сыналыһылар, Саха сылгытын боруодатыгар, сүрүннээн, Верхоянскый удьуора баһыһар эбит. Хаан атаһаһыһыгар Ам-маттан, Намтан аҕаһы да баар. Билигин баар сылгылаа балачча оннун булбүт боруода. Түүлэрэ уһуна, тыһыһыны уйум-туолара, мотоһоно курдук-тара, атахтара кылгана саха олохтоох боруодаты-гар барсар. Плем-ферма буолуохтан плем-сылгыны атылаһаһын, атаһаһына,

сыл ахсын мытыллар. Быыл-былырын 20—25 убаһа барбыт.

Быыл дьыл кириитэ сыһаһаһар дьаһаллар. От аһылык сии бири кэмчи. Сыл тахсарга тардан-тар-дан 130-ча тонна оту көр-дүүлэрэ саарбахтардаах. Рулон от биллигитэ Бэ-тэһтэн кэлэ турар. Ы-лырыһа сылгылар сирэн сибэтэхтэрэ үһү. «Туох муодата буолла, сирэн чу-гаһы да барбат этилэр», — дири байылаа да му-һаараллар. Дьинэр, оннук бурһаһы сылдьар сы-тыһыт от буолбатаа үһү. Көрдүүлэринэн 90 тонна фураж бурдугу ылыт-тар. Эраллара — ол, Онон быһыл да махса күһэн бааран дьылы туоруһу-нар.

Плем-ферма буолалла-рынан бири этиһахтар: саха боруода сылгытын бу кирбо-таарба кэинэ харыстаан, хаалларыаха дьэи. Онуоха улууска баар соҕотох «Мугудай» сылгы заводугар холбоон дуу, эбэтэр улуус үрдүнэн сылгыга тусла ассоциация тэрийэн дуу үлэһиһа сөп. Маны үөрэтэн көрөр, кырдык, маада эбит.

С. СМЕРНИКОВА.

«Илин энгэр» програм-
ма нити яланх анал
киннэимит үбүлэһин
огоһуулар буолтух, зона
экономическый сийдыһы
хайа эрэ өртүнн көмүс
калаллах суолга кирибитин
биниги, олохтоохтор, үөрэ,
сэргин истибиһит Атыр-
дьах ыйын бүтэһингэр
улуус дьаһалтатын баһы-
лыгар Н. С. Симцевэ
«Илин энгэр» зонатын дьа-
һалтатын представителя А.
Н. Новгородова кытыы-
лаах кинэ ытырылаллах
сүбэ мунньах буолбута.
Онуоха программа баста-
мы учараттаах хайысха-
лара торуунанал, үбө-аһа
тымырыллыбата.

Мунньах улууска ас-
фальтобетоннай заводу ту-
туу туһууан эмпи кыспы-

—Огноо хэлсэтийнтэй, арай, ухаастан-кварталь-най котельнайын үе оло-буу убадас оттууна нил-лэрийн үлэрт сүтээ. Онуу «Икутсаль-энерг» пред-приятнети (начальник Н. В. Оконешников) ыласан олоххо ниллэрдээ. Оттон асфальтбетоннай завод болнуруоха онууттан сы-барилбанка тухар. Эмэг-тэ...

«Удэлээ да мнэ» дини нэр, суоху тутар-еромуөн нуур участант мөхсө, калла-бара сатаабыт. Туох хаанык минниа, бырайыак тыыр тарилтэттэн дьону таһааран завод туруох таах сириг-уотун көрдөр бүт бөлөлөрүн урдук тарилтэлээр «Саха автодор» акционернай обществоһуннэн дьобуус бырайыак тыыр предпринятие баар эбит. Онно, эрдэтээди көмүстүнүн «Самыгма» алааһы

Аны завод оборудованиеларын Мэнэ-Хангала «Север» згчыгый през

Онон бу дьаала эмиэ тыйынан кэпсэтииттэн ырааппатах. Дьэ, кыһы диэтэрин. Эргиччи табыллар эбит хаалбыт. Тоҕо диэтэххэ, ивэниик заводтар Бостөөххэ, Аммага хайыһы үйэ бааллар эбит. Амма- лар иккэн хаһык эрэ чааһа суох буолан улаа- тылээ илэк үһү. Оҕо аба- дан туруоран баран. О- гон бииһүөх иттиһинтэн көмүскүөр кыах кылаах гыммыта дьэ, хайыһал

Үбә-харчыта быһаарылынар, дуоғабардар түһәрсилән, завод аны күһүһүтән бастағы бороуусуятын биәриән сөнәт.

С. СМЕРНИКОВА

Снимок: Азербайджан туһунан ойдобушъук.
Ю. Белоцерков фотота. (РИТА—ССТА)

Чурагчмыг ташнарыг сэтгэлдээгээр сүтнэвч, хоту ноёрхуулууд дахь шинэ тунгшгатахтараа, отгон 1943 онд алахаа бэс нийгэр фронтыг нийгмийн байдлаар Ой нэвтэрч «санаар-баама, эгнээг эргүүлнэ» дэглэн урскуулар таллаах-өгсөөх салдаат А. Макаров сүүрүктэр эдийншээр Ой-гана эмнэ, нэлтэлнэр буолбуттараа, Сэрэнити-

Внр дойдугаар, үе-
лээнээр Афанасий Ан-
имонч Макаров уул оё-
буудан гэрөөн нурууту-
гур дурда-халха буолар ыт-
хын чигээхтэн толор-
бута, ученай быһыныан
дирин суолталаах, толору
бодьүүстээх үлэни нэрнэ-
эбиспитэ, үтүөннээх
итин, довор, даңа нэрви
баһылыга буолан бу орто
дойдуга олорон, үлэлээн
аастыта

Василий ЛЫТКИН.

[illegible]

Күрэхтэнийн нэгдүгээр сүрүн — «Утас» уонна «Металлурги» нурортнай чемпионаттарга — мытылынна. Сүрүн бөлөхү ныйтаадо спортивнай интернат-секундата спонсордаан дуобатчыт Ганна Колесовыйта Ф. Г. Колесова-амизарсабыта Феодосия Гаврильевна бу курдук чемпионир. «Сүрүн бөлөххө 14 мытыс, 14 уол аан дойдуга баастыр иһини күрэхтэстир. Манна сахалартан «Дыкты дуобакка» аан дойдуга чемпионнара — Чу

Кыргызын хайдахтаах сэрэнэн кэлэрин, күрөхтэ-
нин тренертен уонна кү-
рөхтөһөччигин ой санаа
болгомто күүсэ түмү-
лүүтүн, күүрүүтүн эр-
ийтин, элбөх сыра-сылба
барарын нлэ харахпынан
мөрөа каллын. Кыр да
аңас тутуунуу сылхы-
буорса түһөрбөккө туһа-
нан иһэллэр, ол ахсын эи
төбилгинт улаатар. Ходо-
бур, Манна Богимона бү-
тэтин оондууга кыайы-
дына, үһүс миһтөдө тах
сыахтаарын хотторон ха-
ланы аатыска төбигиннэ.
Бу кыһынтан!

Өдөлсөн нунгуу бичиг итин-
хийн талгаанынах күрөх-
тэнийтэн төлө да сылай-
даллар кишэгийн аны оон-
номмут партиалары ыры-
талзар, сэрэмтгэ нөө-

Күрэхтэйниин уорүүлэхтэя сабыл нэгэтигэр босаабылтарга чөмчөн инээтэлэрин, медальлары кэртэлдэр, биринстэри туттардылар. Кыайлылаахтарга уонна инилэр тренерадэригэр байэлэрин куораттарын фабрика таванч кестүүнэрин бэдэхтэитилэр, буна барыбытыгэр өссө үрдүү ситиһилэри багалдылар.

Мария
БЫРДЫННОВА,
тренер-
представитель

«Селазария» националь-
ная авиакомпания сэтгэн-
хэл 5 кунуттөн юмн авиа-
линияларга тарифтары ор-
тотунан 40 бырыааааааа-
нан үрдэтэр. Билигин
Санкт-Петербургга дээр
билдэт сыаната 207 тын.
Киевкэ—180 тын, Омс-
кайга — 120900 солк.
буолла.

Олохтоох линияларга, холобур, Ан-2, Л-410 самолеттар хотор линияларыг тарифтар билингит дотация суотугар намынхтар, Манча билингиттер сыналара автобуһунан таһыы сманатынааваар намынх, оной билингит ити авиатарифтары үрдэтэр туһунан боппуруоһу туруорсабыт.

Сэтгэнийг сүр дайн тогтор. Хайдах эрэ нүүн сэтгэнийг хята охуунарын сурдун буолар. Энхекэ сымбайталыар, онтон саар кындамнан, кындаан кээр. Саха сиртэр кыстыар көтөрдөр — кымыллар, баттахтаах кыгчаахтар — нэлэллэр. Кинэ үксүн ойуур байланын сылдар, тиннээс айылар, 8 чыныгылаа хаар түстэвэ — саасыга хойтуур, кыныгыта сылаас буолар. 21-тэ сылайдаына, ол ахсыны 19 күнүтөр дизри салганаар, 25-кэ хаардаагына — ахсыныг 4-дэ эмиз сылыгынара.

СНА справочной
судуусната

Эвэрдэлииб ит!

Күндү уолбул, убайбыт Д. Н. Коркин аатын Чуралчытаады республиканский спортивный орто интернат-оскуола физин-учууталын ЯКОВЛЕВ Гаврил Михайловичын Бүтүн Россиятаады «Учуутал-93» конкурс суперфиналын лауреата буолан «Россия учуутала-93» кыһыл көмүс аныгынан наараадалам-мытынан, уонна «Российской Федерации үөрэхтэ-бинин туйгуна» ааты ылбытынан истинник эвэрдэ-лиибит. Баарабыт өссө үрдүк ситиһиннэри, тус олоһор дьолу-соргуну, оҕолоругар, кэргэнигэр ыс-таал доруобуйаны.

Кытаанахтан ийгэ Яковлева Парасковья Васи-льевна, Терютинар, Яковлевтар, Чакыртан Ки-рилловичтар.

х х х

Күн сириг көрдөрбүт күн-күбө ийэбитин, эбэби-тин хоту көһөрүлүү кыттылаабын ПОПОВА Алек-сандра Павловна, арабытын, эбэбитин үлэ ветера-нын ПОПОВ Алексей Петрович 65 саасытын туолбут кэрэ-бэлиэ күннүтүнэн уонна ыл буолан биһирэ олоһукут 45 сылынан итинник, истинник эвэрдэлиибит. Билиги хас биһирдэбитин улаатынна-ран, үлэбит оҕорон, ыл дьон буоларбытыгар ула-раабат кыһалыгыт, сүбэбит-амабыт иһик махта-бытын тирдэбит. Баарабыт ыарыыга ылларбакка кырдыгыга кыайтарбакка барыбытын кытта убу-нуу дьоллоохтук олоһоргутугар.

Оҕолоргут Дьоксукайтан Матрена, Анна, Айта, Чурапчытан Посельскийдар, Сылантан Дьяков-скийдар, Поповтар, Яковлевтар, Хатылытан Ви-нокуровтар, 17 сизинэргит.

Махтанабыт

Күндү кэргэним, ара-быт, убайбыт Филатов Ми-хаил Михайлович соһумар-дын олбут ыарахан кэмни-тинэ; күүс-көмө, сүбэ-ама буолбут Чурапчытаады рес-публиканский спортив-най орто интернат-оскуола, улуус киһи баланынатын коллективтарыгар, улуус дьаһалтатын спорта уон-на физкультурада отде-лалары. «Урожай» ДСО улуустаады советтар, эт-үүт комбинатын дьаһалта-тыгар, профкомугар, на-руот үөрэҕинин улуус-таады управлениетыгар.

Кэргэнэ, оҕолоро, бал-та, бырааттара, кийит-тэрэ, күтүөтэ.

х х х

Билиги дьэ кэргэн баар-суох соҕотох типтал-лаах кымыһыт Мира эдэр сааһыгар эмисэ ылдыан олох суолуттан туораабыт ыл күннэрибитигэр тинэх суолугар атаарыыга күүс-көмө, сүбэ-ама буолбут, дьирин кутурбаннын үлэ-лэстэбит үөрэх улуустаа-ды управлениетын кол-лективтар, биһирэ үлэ-лэстэбит коллегаларбар, үө-рэммит дьуогаларбар, та-баарыстарбытыгар, чуо-лаан, Пронский Кузьмич Дорофеев, Прокопий

М. И. Феофанова.

Былыргы сахалар аһы-лык эрэ аһыскаһтар бул-тууллара. Сүрүн аһылык-тара — аһах, сылгы этэ уонна үүтэ. Ол иһик бул-дунан наһаа үлүһүйэр ки-һини үлэтин сүрүлүдүөн экирэтэһэрин курдук сыанабылы биэрэллэрэ. Ол эрэри иһик аһах туту-сатыгыгар, кыайарыгар барт-былдьаһы барын билэбит. Сөн ол кэриэтэ сааһыттар ортолоругар ити эмэ баара. Холобур, быһах биһигэр соҕотох буулаһы тэҕин хайа-ыталларын туйунан ис-тэбит. Оттон Мэндийгэ иһик булчут күрэхтэһит-тэрин туйунан Г. Д. Тара-букин кырдыгас манньа сэйэрин:

— Былыр күөлэр хаа-ларынан уулаах эрдэһэ-ринэ билиги да дөйдүбүтү-гар куюсас, анды, улахан нустар сымныттыр, оҕо-лорун таһаартыыр буолал-лара. Кыра сылдьан ула-хан күөлэргэ анды оҕо-лоро уста сылдьалларын көрөр этим. Кэлин сааһыт элбээн көтөрү олохсунпат буолулар. Мэндийгэ Торонуун Захаров дьон киһи үөскээн аастыта. Светлана Яковлевна Заха-рова эбэтэ. Киһи чугас эртин тэҕнээһин булбатах сааһыт эбит. Ол сураһын-нэтан хантан эрэ биһир

БЭРГЭННЭР КҮРЭХТЭҢИЛЭРЭ

күрэс былдьаааччы аат-ааттан кэлбит. Эбэ ба-рахсан уута иһик хара-тыатынан аһаан олоһор үһү, андылар бөҕө оҕоло-рун киллэрбит кэмэрэ, көтүөх буолбут бадахтаах-тар, Кэпсэтин быһаһы-нан тоҕустуу ботуруон-наах эбөн иһик өртүнэн барбыттар. Биһирдэстэ халдьайытынан, биһирдэ-тэрэ куулатынан, Ардаа басна тийэн утарыта көр-сүбүттэр. Иккэн тоҕус-туу андылаахтар үһү. Бултарын сирийэн көрүү буолар. Торонуун андыла-рын ойохоско түһэрттир эбит. Оттон анараа киһи наар төбөҕө ыталаабыт. Аһы буортулаабыт ааты-ран кыайыны анараа киһиэхэ биэрбиттэр. Хор, оннук барды бэрт баһы-лаа дин.

Былыргы үгэһи салдаан бэргэһээр күрэхтэһилэ-рин мугудайдар улууска бастакынан саҕалаабытта-ра уонна сылга хаста да күрэхтэһилэрин тэрийэн ыталаһар. «Маралайы бэргэһээр» күрэхтэһини ойбоон араас биһирдэстэр олохтоһолор. Быйыл ба-лабан ыйыгар ытталы-быт күрэхтэһингэ абсо-лютнай чемпион аатын

уонна тыйы борооску би-рини тутуу үлэһитэ, эдэр иһик аҕата Анатолий Ни-копентьевич Васильев ыллар чэскэ тиһсэбит. Ити сылгы заводун биһирдэ-йиниттэн аҕыйах очконан хаалан чулуу тракторист Николай Михайлович Пу-хов олохтоох орто оскуо-ла биһирдэһэн — иһик ыл-даах сибиһиньэ оҕотунан бэлэтэһимтэ.

Итин тыйынан сыл-ытатыгар биһирдэһэн бастаабыт спорт маастары-гар кандидат Илья Толс-тоухов уонна бастакы разрядтаах Альбина Терю-тина биһирдэһи байалара 100-түү тый. солк. биһир-дэһи ылбытара. Кыргы-тарга иһиксэ эһэстэни Му-гудай орто оскуолатын учуутала А. М. Пермяко-ва, үсүһү спортивной ос-куола үөрэнээччигэ Маша Ериолаева ылбытара. Киһи хары саһытынан ба-

дэтэһэн үөрдэ-мэтэ. Бу күрэхтэһингэ улуус киһи-тин уонна ис дьаһа-отделиттан кэлэн ытты-ны ылдылар. Ол эрэри олохтоохтор дьарыктара утумнаах буолан иһилэ-рингэр киһи да-даны түһэрбиттэр. Арай улуус иһиниттэн 60 саастаах Ф. Захаров бул-туур-балыктыыр общество анал биһирдэһи хайааһы-нынан буолла. Ытты спор-дун пропагандалааччы, манньа күрэхтэһилэри иһилэ-саҕалаан тэрийэ-чи, оҕо спортивной оскуо-латын ыттыга тренер И. С. Захаров «Саҕах» таба-рыстыба анал биһирдэһи бэлэтэһэ.

Өбүгэ үгэстэрин сал-даан, эдэрдэри ытты маастарыстыбатыгар үһү-йууну мугудайдар ити курдук тэрээһиннэхтик тэрийэн ыттылар.

Татьяна ЗАХАРОВА.

Тантылар кэргэним, ийэбит

ЕФРЕМОВА Александра Петровна

уһун ыарахан ыарыһтан элбүтүн, дьириник курутуулан туран, бары билэр дьомхутугар иһитиннэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро.

Ефремова Александра Петровна элбүтүнэн дьирин кутурбаннын биллэрэллэр кэргэнигэр үлэ ветераныгар Митин Петр Павловичка, оҕолоругар, чугас аймахтарыгар:

— Чакыр иһитиннэри олохтоох дьаһалтата, Эрилик Эристин аатынан колхоз бырабы-лыһаһыта, профкома;

— Чакыр орто оскуолатын үөрэнээччилэ-рэ;

— Дьиринтан Сергеевтар, Алексеевтар; — Хайахсыттан Алексеевтар, Митиннэр, Ес-графовтар; — Чакыртан аймахтара Адамовтар, Ере-меевтар.

Чурапчытаады «Агропромэнерго» Одьулуун-наады учаастагы биһирдэһинэ

МАТВЕЕВ Владимир Константинович

элбүтүнэн кэргэнигэр Матвеева Ирина Але-ксеевна, ийэтигэр Федосия Афанасьевна, аҕатыгар Константин Егоровичка, оҕолоругар, чугас аймахтарыгар дьирин кутурбаннын биллэрэллэр.

— «Агропромэнерго» коллектива; — Одьулуун орто оскуолатын, детсадын, учаастактаады балыһатын коллективтара; — аймахтара Васильевтар, Абрамовтар. По-повтар;

— аҕатыгар эргэн ветераныгар Матвеев Константин Егоровичка улпотребсоюз бырабы-лыһаһыта, профкома, Одьулууннаады эргэн предприятия;

— быраатыгар «Алма-Даймонд» акционер-най общество кылаабынай бухгалтерыгар Мат-веев Инноцентий Константиновичка «Алма-Даймонд» акционерной общество.

Күндү арабыт, убайбыт

ВИНОКУРОВ Константин Кирилович

эмисэ ылдыан элбүтүн, дьириник курутуулан туран, бары билэр дьомхугар иһитиннэрэбит.

Кыһа, уол, балыстара, быраата, күтүө-төрө.

Винокуров Константин Кирилович элбүтүнэн балыгар Кривошальна Анна Кириовна-га дьирин кутурбаннын тирдэллэр Оксана-ниевтар, Романовтар.

Биллэриилэр

«Классика» предприятие Ытык-Күөлгэ баар бэйэтин маҕаһыныгар ыгырар. Онтон булуоххутун сөн: — «Жигули», «Москвич» авторезиналарын; — офиснай сейфалары; — «Ока-400» кассовый аппараты; — биһир тумбалаах ос-туоллары; — «Снайге» уонна «Орек» тоҕорор камера-лары. Тел. 21-204.

АТАСТААБЫН, АТЫЛЫБЫН

Бизин онно атастаабын, оҕус борооскуну аты-лыбын. Аадырыһын: Чу-рапчы с., Колхознай уул. 10.

СҮӨҮЛЭР БААЛЛАР

Сырдык күрүн аттамыт иһик ос-тэһэ (билбэт) Аады-рыһыһа «Саха литерату-рыһыһа» Чурапчы с., И. Алексеев уул. 29. Тел. 21-684.

Чурапчы с., Карл Маркс уул. 19-гар кугас эриг, тавро үүттээх, аттамматах, бэһээттээх оҕус тыһаас тууар. Сүөһүлэхтэр кэ-лэн ылыт.

СҮТҮКТЭР

Кугас манаас, аңар ха-рабар ачыкылаах атта-мматах оҕус борооскуну көрбүттэр 21-877 теле-фонга биллэрин.

Күрүнүгү кугас дьү-һүннээх, өрүстээх сирэй-дээх аттамыт оҕус ты-һаас сүтүт. Тел. 21-572

Көхсө кугас, ардаһагар мананнаах, сирэйэ ма-наас, муоһа таһаары, ку-туругун төбөтүн иһик то-ноһоо быһыыт алта-лаах ынах сүтүт. Аады-рыһыһа: Чурапчы с., Но-гий дереулох. 3. Тел. 21-616 (үлэ кэмнэ кэ-һиттэн).

Туора муостаах, бүтэй хараһа күрүн дьүһүн-нээх, сүүһүгэр туһахта-лаах тыһы тингэ сүтүт. Ханна баарын билбэттар. Мугудайга 27-651 теле-фонга биллэрин.

«Немецтар немецтар харахтарынан» дьээн фото-ныһтаһаа 10000 кэригэ фотограф кытыһа. Ман-тан таһылыһыт «Нация мэтириэтэ» Берлин истори-ческой музейыгар туруо-рулаа.

Снимокка: биһир ат күү-һэ күүстээх дьигател.

«Штери» — РИТА — ССТА фотога.

Редакторы солбуйааччы М. Н. СИДОРОВА.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапчы, ул. Карла Маркса, 28 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор — 21-332, отделы — 21-265, общий — 21-505.

Учредители (соучредители) газеты

Национальная издательско-полиграфическая компания «Сахаполиграфиздат». Автордар санааларын кытта редакция санаата биһир буолуомун сөн. Газета издаётся на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам. Индекс газеты: 54907. Объем — 1 усл. печ. лист. Тираж — 3338.

— Редакция, Администрация улуса.

Зарегистрирована Саха (Якутской) региональной инспекцией по защите свободы печати в массо-вой информации.